

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland**Datum ingekomen vragen** : 15 januari 2020**Datum GS-besluit** : 4 februari 2020**Vragen nr. 4**

Vragen van mevrouw **A.A.J. Jellema** (PvdA) over Vangkooien kraaien en kauwen

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 15 januari 2020 door het lid van Provinciale Staten, mevrouw **A.A.J. Jellema** (PvdA), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Naar aanleiding van een artikel in het Noord Hollands Dagblad van 8 januari 2020, over het vangen van kraaien en kauwen in vangkooien. Het betreffende artikel besluit met de alinea: “De Provincie laat weten dat de natuurbeheerders die de ontheffingen aanvroegen, is gezegd dat ze met betere argumenten voor de vangkooien moeten komen. Dan kunnen de ontheffingen opnieuw verleend worden” (zie bijgevoegd artikel onderaan).

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN**Vraag 1:**

Zijn vangkooien nu wel of niet verboden, in de bestrijding van wild (in dit geval vogels)?

Antwoord 1:

De kauw en de zwarte kraai zijn beschermde vogelsoorten als bedoeld in artikel 1 van de Europese Vogelrichtlijn. Daarmee is het in principe verboden om kraaien en kauwen opzettelijk te vangen en doden. Echter, op grond van artikel 3.15, eerste lid van de Wet natuurbescherming en artikel 3.1 van het Besluit natuurbescherming benoemt de minister landelijk vrijgestelde soorten die bestreden mogen worden, onder andere in het belang van de bescherming van wilde flora en fauna zoals weidevogels. De kauw en de zwarte kraai behoren tot deze landelijk vrijgestelde soorten. In artikel 3.3 van de Regeling natuurbescherming worden de middelen, zoals het geweer en roofvogels, genoemd die ingezet mogen worden bij het gebruik van de

landelijke vrijstelling om kauw en zwarte kraai te bestrijden. De vangkooi behoort niet tot de genoemde middelen en is daarmee op basis van de landelijke vrijstelling niet toegestaan.

Het is echter wel mogelijk om voor beheer en schadebestrijding van kraaien en kauwen bij Gedeputeerde Staten een ontheffing van dit verbod op het gebruik van vangkooien te krijgen. Dit moet dan goed onderbouwd worden. Op 24 september 2018 heeft de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord op basis van een aanvraag van Vereniging Agrarisch Natuur- en landschapsbeheer Water, Land & Dijken hiervoor een ontheffing afgegeven.

Vraag 2:

Kunt u nader toelichten wat de rechter heeft bedoeld met de uitspraak 'dat de informatie waarop de ontheffing is gebaseerd, niet concreet en actueel genoeg zou zijn'?

Antwoord 2:

Volgens de eisen van de Wet natuurbescherming dient de aanvrager van een ontheffing te onderbouwen dat 1) er een in de wet genoemd belang aan de orde is, 2) dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat en 3) dat de staat van instandhouding van de te bestrijden diersoort niet in gevaar komt.

In dit geval oordeelde de rechter dat de onderbouwing om een vangkooi te gebruiken om weidevogels in dit gebied te beschermen, onvoldoende was. De kraai werd weliswaar genoemd als predator van weidevogels in de aangeleverde informatie, zoals wetenschappelijke onderzoeken van SOVON uit 2005, eigen onderzoeken van de agrarische natuurvereniging uit 2015 en eigen ervaringen van de agrarische natuurvereniging uit 2017, maar onduidelijk was hoe groot hun aandeel in de lokale predatie was. De kauw werd in de aangeleverde informatie helemaal niet als predator van weidevogels genoemd. Onvoldoende was volgens de rechter aangetoond dat kraai en kauw, op de plaatsen waar de vangkooi werd ingezet, daadwerkelijk een aandeel hadden in de predatie op weidevogels.

Daarnaast oordeelde de rechter dat onvoldoende aangetoond was dat er geen andere oplossingen zijn dan de inzet van de vangkooi. De rechter doelde daarmee op de bestaande landelijke vrijstelling op basis waarvan kraai en kauw kunnen worden gevangen en gedood ter bescherming van weidevogels met de daartoe aangewezen middelen. De rechter vindt dat niet genoeg inzichtelijk is gemaakt wat de resultaten van het gebruik van die landelijke vrijstelling zijn én in hoeverre het gebruik van de vangkooi die resultaten kan verbeteren.

Vraag 3:

Kunt u aangeven met welke argumenten (en bij/in welke omstandigheden) er ontheffingen voor vangkooien zouden kunnen worden verleend? Met andere woorden; aan welke voorwaarden moet dan voldaan worden door de aanvragende partij?

Antwoord 3:

Er worden strenge eisen gesteld aan de motivatie om vangkooien in te zetten:

– De aanvrager moet inzichtelijk maken dát kraai en kauw schade aanrichten op de door de aanvrager voorgestelde locaties, wat voor schade dat is en wat de omvang van die schade is.

- De aanvrager moet inzichtelijk maken aan welke weidevogels de kauw en kraai schade toebrengen, om hoeveel weidevogels (en nesten en jongen) het gaat en waar en wanneer de schade plaatsvindt.
- De aanvrager moet beargumenteren waarom de landelijke vrijstelling voor kraai en kauw en de middelen om te beheren, onvoldoende helpen om weidevogels te beschermen.
- De aanvrager moet onderbouwen hoe de inzet van een vangkooi zal helpen voor een verhoogde overlevingskans voor weidevogels. Daarbij moet ook aangegeven worden dat het gebruik van een vangkooi er bijvoorbeeld niet voor zorgt dat andere predatoren de rol van kauwen en kraaien zullen overnemen.

Bijlage bij vragen:

Kraaien en kauwen vangen in kooi mag niet

Merlin Mulder
m.mulder@medahuis.nl

Amsterdam ■ De provincie Noord-Holland heeft volgens de rechter onterecht een ontheffing verleend om vangkooien voor kraaien en kauwen neer te zetten. De kooien worden gebruikt om de vogels af te schieten.

Het ging onder meer om vangkooien op Texel, bij weidevogelgebieden bij Den Hoorn en in de gemeente Amsterdam en de regio Waterland.

Op kraaien en kauwen mag landelijk gejaagd worden, maar voor de kooien moet een ontheffing aangevraagd worden. De vogels worden afgeschoten, omdat ze een negatieve invloed zouden hebben op de weidevogelstand. De vogels eten kuisens en eieren van weidevogels.

Volgens de rechter is de informatie waarop de ontheffing is gebaseerd niet concreet en actueel genoeg. Deze meent dat er ook andere redenen zijn waarom het niet goed gaat met de weidevogels en is beter onderzoek nodig voor zo'n ontheffing wordt verleend.

Dierenwelzijnsorganisaties Animal Rights en Fauna4Life stapten samen naar de rechter. Ze zijn überhaupt tegen het afschieten van dieren. Het gebruik van vangkooien is volgens de clubs stressvol voor de dieren en de kooien zorgen voor extra dierenleed.

In de kooien zitten vaak levende, geringde vogels om de kauwen en

Een kooi die wordt gebruikt om kauwen en kraaien in te vangen. Soms worden lokvogels gebruikt. FOTO ANIMAL RIGHTS

kraaien te lokken, wat volgens de organisaties deze techniek nog wreder maakt. „Anders gaan de vogels meestal niet in de kooi, daar zijn ze te slim voor. Dus ze gebruiken een soort van tamme vogels om wilde vogels te lokken”, legt Jessica Smit uit, woordvoerder van Animal Rights.

Dat het niet goed gaat met weidevogels is volgens Smit niet de schuld van kraaien of kauwen. „Ook andere predatoren als vossen krijgen de schuld, maar wij denken dat het beter is om de leefomgeving van weidevogels te verbeteren. Zorg voor kruiden bij het gras, maai minder. Afschieten lost niets op en zorgt er

voor dat de natuur nog meer uit balans raakt.”

De provincie laat weten dat de natuurbeheerders die de ontheffingen aanvragen, is gezegd dat ze met betere argumenten voor de vangkooien moeten komen. Dan kunnen de ontheffingen opnieuw verleend worden.